

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei.
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

T. IMETS BÉLA.

Kiadó lapfőigazgató:

PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Cziffra-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3—5 óráig.

Jorga Miklós tudós professzor városunkban.

— Fogadtatás — A tudós beszéde — Nem szabad egymás nyelve és vallása ellen küzdeni. — Nem ismerjük egymás kulturáját — Gheorgheni vagy Săn-Miclaș? — A romániség középkori állapota — Székelykérdés.

Folyó hó 23-án délután fél 4 órakor Marosvásárhely felől Nicolae Jorga egyetemi tanár felesége, leányai és Constantinescu egyetemi professzor kíséretében erdélyi tanulmányútjában városunkba érkezett.

Megérkezés után, arra való tekintettel, hogy a tudós és társasága egész nap csak a reggelivel kellett beérnie, Mănciulescu liceumi igazgatónál rövidesen megebédelték és ebéd után mindjárt látogatást tettek az állami elemi iskolánál, ahol, a Caminul Cultural Nicolae Jorga helyi elnökének, Cotta Salamon főszolgabíró betegségére tekintettel, Giurgiu erdőmérnök, a Jorga Kultúregylet alelnöke üdvözölte és kérte a tudóst, hogy elsőnek írja be nevét az általa alapított „Aranykönyv”-be.

Az üdvözlés után a tudós professzor kezdett beszélni, melynek során elmondta marosvásárhelyi tapasztalatát, hogy dr. Bernády polgármesterrel milyen jó közös egyetértésben élnek még a románok is, ámbar Bernády nem tud jól románul.

A kulturális egység érdekében nem szabad egymás nyelve és vallása ellen küzdeni, mert sem a nyelv, sem a vallás nem tesz különbséget az emberek között, csak a kultúra.

És hogy az ember a közös cél érdekében dolgozzon és hogy a kulturának részese legyen, a saját nyelvének szabad használatára van szükség, mert a legjobban mindenki a saját nyelvén keresztül sajátíthatja el azt.

Mindenesetre, a professzor tanítása figyelemre méltó azoknak, akik a periferiákon káán eszmékereséssel próbálkoznak és jelentéktelen dolgokat igyekeznek felfűjni, félremagyarázni, a kisebbségek legkisebb szabadságutáni vágyáért és dühöngeni azért, mert valami bántja emberi lelkiismeretüket, mert a békesség, a csend és nyugalom számunkra szokatlanul idegen és két ségbejött.

Jorga professzort beszéde közben figyelemre méltó arra, hogy a Laurentzy-színháztermében nagy közönség várja, amire beszédét befejezte és a helyi román vezetők, a városi tanács, elükön dr. Benke Antal polgármester és a kisebbségek képviselői: Görög Joachim szenátor, dr. László Dezső és dr. Willer József kamarai képviselők kíséretében, a zászlódíszbe öltöztetett piactéren át, a Laurentzybe sietett.

Bevonulás után Popoviciu áll. tanító veze tésével a helyi vegyes román dalárda igen finoman színeztet, kedves dalokat adott elő.

Majd Jorga professzor lépett óriási tapsvihar között a színpadra, hogy értékes gondolatával megajándékozza az ünneplő közönséget.

Beszédét azzal kezdte, hogy Gyergyószentmiklós meghívására jött ide a székely városkába, amely város ilyen lelkesedéssel fogadja.

Rátért arra, hogy a romániai románok nem ismerik egymás kulturáját. Az erdélyiek soha sem voltak Putnán, ahol Ștefan Cel Mare van eltemetve, Argeșben a híres kolostorban és humorosan jegyezte meg, hogy ő is megírta Cetatea Alba történetét, jóllehet, soha nem látta.

Az ország minden fiának kellene ismerje hazája múltját, történelmi nevezetességeit, kincseit, de ez csak úgy lehetséges, ha legalább az utazás meg van könnyítve.

Példa a magyar kormány erre, aki zónajegyeket adott mindenki részére, hogy legalább a fővárost könnyebben megismerhessék.

Történelmi könyvet kell kiadni, amelyben nem az áll, hogy miképp vertük meg egyikamást, amelyből nem olvashat gyalázást, sértés a kisebbség és ezt az ország minden nyelvén ki kellene nyomtatni.

Mindjárt felhívja az elsősorban ülő Constantinescu professzort, hogy történelmét fordítsa le magyarra, németre, oroszra és keressen kiadókat.

Aztán áttér „Gheorgheni” szó kritizálására. Abból indul ki, hogy Gheorgheni a György vagy György fiak szóból kellett volna eredjen, holott semmi köze a Györgyhöz. Gyergyó tulajdonkép nem más, mint elmagyarosított Giurgiu. Ilyenformán megmaradhatott volna történelmi neve: *Giurgiu Săn-Miclaș*, mint ahogy azt a vidék is nevezi.

Az ilyen erőszakos románosítása a helységneveknek csak konfúzióra ad alkalmat.

Szép hasonlatokban fejtegette a romániség középkori állapotát, amely még ma is misztérium 1200 ig, amíg feltűntek a vajdaságok, de az bizonyos, hogy egy ősrégóta itt lakó faj.

Majd áttért a székelykérdésre, mellyel kapcsolatban Karácsonyi történettudós gepida elméletét, bár okosnak tartja, nem fogadhatja el.

Véleménye szerint a székelyek ősei kozákok voltak.

„Kozák” h. roos parasztot jelent nemzetiségi tekintet nélkül. S ezt azzal egészíti ki, hogy a székely sok nacióból összefogott faj, amelyet elmagyarizáltak és a vallással fogtak össze a kereszténységben. Bizonyítja ezt a hej-

ségneveknek különböző szentekről való elnevezése.

Ez az elmélet mindenestre homlokegyenest ellenkezik a nagy napilapok által Jorga professzornak tulajdonított azon elmélettel, hogy a székelyek elmagyarosított románok volnának. Ezek után fel kell tételezzük, hogy a nagy lapok hiradása tévedésen alapult.

Pompás és többiben megtapsolt beszédét azzal zárta a tudós professzor,

hogy a föld közös, melyen egyesült erővel kell munkálkodni a vörösek ellen.

A beszéd után ismét ének, majd két román tanítónő a tudóst, mint költőt mutatták be a kedvesen előadott versekkel.

Aztán hét óra után a professzor és kísérete autókba ülve a Gyilkostóhoz rándult, hogy a híres szépségű vidéket is megismerhesse.

Este bankett volt, amelyen szépszámmal jelentek meg Jorga professzor tisztelői.

A Misszió Társulat évi közgyűlése.

22 én vasárnap délután tartotta meg a Misszió T. helyi szervezete évi közgyűlését. A vezetőség beszámolt a múlt esztendő munkájáról. Számokat és rövid adatokat regisztrálnak az egyes szakosztályok jelentései. És a száraz leltárilag megkurtított adatok háláról, könyörületről, megértő szivekről, szeretetről beszélnek.

Szegény elhagyatott, napszámban robotoló kisgyermekes anyák számára vette több hónapra keresztül a tejet. Beteg asszony részére gondoskodott ruháról, ágyneműről. Egy birodalmi németnek, akit mindenki cserbenhagyott és aki a kenyérért messze igedenbe vándorolva lerongyolódott, egyedül maradt, adott a hazautazáshoz pénzsegélyt. És adott az útjába eső Missziókhöz ajánlólevelet, hogy jól fogadják, adják kézről-kézre, várostól-városig, amíg az összefogott szeretet és jó szív hazaviszi. Adott nyomorult embereknek sok esetben pillanatnyi segélyt, osztott ki ruhákat. S a Szt. Antal szakosztály gondozza és segíti hetenkint élelemmel és pénzzel a nyilvántartott szegényeket.

És mások. Adatok röviden és legenda nélkül arról, hogy a Misszió csendben, hangoskodás és figyelmet felverő zaj nélkül teljesíti küldetését és a Krisztusi szeretet csakugyan körüljár jó tetteket.

A beszámoló uton a tisztikar részbeni megújítása következett és a végén Szabó György apátplebános köszönte meg a Misszió vezetőségének a fáradságot és önzetlen munkát, a tagoknak az áldozatkésztséget és köszönő hálás szavakkal emlékezett meg Gyergyószentmiklós közönségéről.

Él az emberekben a könyörületességnek és a segíteni avarásnak a szelleme. Érzik, hogy

E hó végén

az „ERDÉLYI OLCSÓ KÖNYVEK” sorozatában

Sipos Domokos: „KUTYAHISTÓRIA” c. humoros elbeszélése

fog megjelenni.

a folyton növekvő nyomorúságon segíteni kötelesség, da a legtöbbnek nincs ideje és nem tudja, hogy hol kezdje. És ezért kell a Misszió, hogy a jó lélekkel adott filléreket összegyűjtve és intézményesen, rendszerezve a legégőbb sebek enyhítésére fordítsa. Hogy önkéntes munkával a kiosztó szerepet vállalja, felkeresse a némán siró szegénységet s a közönség helyett, de az ő anyagi támogatásával a tehetősök nagy

tartozását a szegénységgel, a megvert sorsuakkal szemben szeretettel lerója.

Ő — ugymond — napról-napra tapasztalja az Árvaháznál és tapasztalja a Misszió életben is, hogy Gyergyószentmiklós mindig meglátta és a szeretet-intézményeket tehetségéhez mértén mindig felkarolta. És megteszi ezután is. Legyen a jutalom a hála, a letörült könnyek hála és az Isten áldása.

A Magyar Párt csikszeredai nagygyűléséből.

Ince Domokos elnök nyitotta meg a megyei párttagozat közgyűlését, üdvözölte a pártközpont és parlamenti csoport képviselőit. Ismertette a nagyfontosságú és áldozatos tevékenységet, amely a paktumon keresztül nem eredményezett meg azt a gyümölcsöt, amit becsületességünk megérdemelt volna. A már elért csikgyei eredmények ismertetése után közölte, hogy Csikmege magyar pártja fel akarja emelni követeléseinek szavát ezuttal is.

Az elnök indítványára a következő táviratot küldötték Bethlen György grófnak az országos pártelnöknek:

Az Országos Magyar Párt csikvármegyei tagozata mai napon tartott közgyűléséből lelkesedéssel üdvözli szeretett elnökét s tántoríthatatlan és feltétlen ragaszkodásáról biztosítja. Csikvármegye székelysége, mely mindig hű katonája volt a magyar pártnak s egyik legerősebb oszlopa az erdélyi magyarság egységének, továbbra is rendületlenül támogatja a magyar párt vezetését, hiven követi zászlóját s kész azt bármely oldalról jövő támadások ellen nyílt sisakkal védelmezni.

A csikmegyei magyar párt közgyűlésén meghallgatták a parlamentbe beküldött követek dr. Gyárfás Elemér, és Görög Joachim szenátorok, dr. Willer és László Dezső képviselők beszámolóját. Amit hallottak, mind-arra azt mondták, hogy „a legnagyobb elismeréssel, teljes bizalommal és törhetetlen ragaszkodással” vannak a parlamenti csoport iránt.

Mindenek előtt a főtitkár olvass fel Adorján Imre, hogv mit végzett a megyei pártiroda. Gyűjti a sérelmeket, a legkisebbtől a legnagyobbig, az egyéneknek is súlyos nagy gondjait, hogy segítséget, vagy orvosszert keressen rájuk. Kétezeren felül van a rövid ilyen működés ügyszáma.

A pénzben és jogtalanságban legnagyobb sérelem a Magánjavak óriási vagyonának az elrekvirálása. Erről szolt az első határozat, amelynek lényege az, hogy a párt nem tud itthon eredményt elérni, minden medmozdítható követ megmozdított, de hiába. S most a Magánjavak tulajdonosait nem tartja már vissza attól, hogy nemzetközi fórum elé forduljanak.

A ditróiak, szárhegyiek, borszékiek kiáltanak fel, hogy vagyonukat elvitték, levágták, a hegyeken túl kell keresgélőnek s bizony nehezen találják. A gyergyói járást tudvalevőleg két-többször hasították s egyik részét a régi regáthoz vágják. Ditró, Szárhegy nagy gyergyói közösségeknek a leszakított részben van a vagyonuk s a csiki Magánjavak is odaestek. Elvitték a telekkönyveket, a tölgyesi járásbírósgót a megközelíthetetlen messzeségbe eső Piatra-Neamți törvényszék alá rendelték. Az egész magyar párt támogatását kéri, az együttes fellépést, hogy a telekkönyvek visszahozassanak, a tölgyesi bírósgót a csiki törvényszékhez visszacsatolják.

A madéfalviak siralmas panaszát vonultatják fel, a főtitkár olvassa az elnökség határozati javaslatát. A történet felháborító és meg-

ható.

Azon a réten, hol a székelyek legyilkolásának, történelmi emlékoszlopa áll, vasutvonal hasít keresztül és a galaci csatlakozás keresztező-állomása épült ki. A nagy állomáshoz tisztviselők kellett nagy számmal s a madéfalvi réten telekkisajátítást végeztek. Hét hold földet vettek el, hogy tisztviselők számára osztják ki házhelytelkek címén. Madéfalván szociális jótékonyssággal modern agárkisajátítást végeztek el. A hét hold föld 41 szegény embervayona volt, tehát a világ leglőpőbb birtokosai, többnyire szegény napszámosemberek. Van közöttük olyan is, akinek egyebütt is van valami vagyonkaja, de senki sincs, akinak többje volna összesen, mint öt holdja. Vannak közöttük olyanok, kiknek háza, csüre leégett, mindene elpusztult a háboruban.

A földet anélkül vették el, hogy kártalanításra gondoltak volna, de azok között, akiknek telek címen a földet odaadták, soknak földbirtoka, saját háza, gazdasági udvara van.

— Ez az eljárás nem szolgál szociális célt — állapítja meg a javaslat.

Bizony senki sem mondhatja, hogy szociális igazságot szolgál az, aki ezeket a tenyérnyi kis földdarabokat huzta ki a derék munkás szegénység lába alól.

Csak azt kell még feljegyezni, hogy a gazdag új tulajdonosoknak most a szegény régi tulajdonosok bért fizetnek a földjük használatáért.

Ujabb előterjesztés: a falvakban, minden faluban kisajátításokat végeznek templomépítési és sporttelep céljára. Görög keleti és görög katolikus templomtelkeket vágnak ki a falvak közepén, sporttelepet hasítanak ki, de állami iskola céljára is sajátítanak ki telkeket, olyan faluban is, amelyben van iskola, tehát nem azért veszik el, mert arra építeni akarnának iskolát. Olyan faluban is sajátítanak ki templomtelkeket, amelyben egyetlen egy hive sincs a görög egyházaknak tehát nem fog oda templom épülni, aztán a sporttelep telkek beépítésével, sport céljára való felhasználással nem sietnek.

Az egész kisajátítást azonban mégis sürgősen végrehajtották és a telkeket egyes emberek, csendőrök, lelkészek, állami tanítók, esetleg jegyzők birtokolják. Ezenkívül az agrártörvény 92. cikke alapján egyetlen egy csikmegyei római katolikus egyházközség sem kapott a kisajátított földekből egy rögit sem, ellenben Gyergyószentmiklóson, Csikszeredán úgy a görög katolikus egyházközségek részére adtak birtokokat a kisajátított földekből.

A következő határozati javaslat előadta, hogy a gazdasági helyzet milyen súlyos. A pénzkrisis szegénységén kívül a faüzemek munkája megszűnt és ez a keresetforrás bedugult a csiki nép előtt. Rettenetes viszonyokkal kell küzdeni s most az adót nem háromszorosra, hanem öt-hatszorosra emelték. A nagy igazságtalanságokon másodfokon sem segítettek.

Mind e sérelmekre a magyar párt teljes akciobandítását határozták el. S az elnökség előadott még egy javaslatot, amely a gazda-

sági megerősödés terveinek programját tartalmazza.

A csikmegyei magyar párt tagozatának tisztikarát a következőkben állították össze:

Elnök: Ince Domokos. Helyettes elnök: Görög Joachim. Alelnökök: Nagy Jenő dr. László Dezső dr. Péter József birtokosság elnök, Vécsey Gábor építész, Dóczy János kereskedő, Sáska Andor kereskedő, Gáspár Márk Madaras Sándor a Lajosé. Főtitkárok: Adorján Imre, Ferenczy Balázs dr. Titkárok: Rése-viktor, Matis Albert dr. Pénztárosok: Élthe-Károly, Bajna Andor. Ellenőrök: Holló Gábor Csathó Árpád Miklóssy Viktor, György Béla.

Női városi tanácsos, ki üres óráiban festőművész is.

Már több ízben volt alkalmam, — hogy így nevezem — vándor festőművészekről képkiállítás végig nézni; láttam sok érdekes táj, genrképet, portré, tanulmányfejet, s mikor ezeket végig néztem, soh'sem gondoltam volna, hogy városunkban is él egy uri asszony, most város tanácsos is, ki szenvedélyében hódol a festőművészetnek, s akiről elfogulatlanul meg lehet állapítani, hogy tehetség dolgában egyáltalán nem áll hátrább sok kollegájánál.

A napokban voltam fenn régi tisztviselő társam s egyuttal házi orvosomnál: Dr. Nagy Lajos vár. tiszt. főorvosnál, s beszélgetés közben feltűnt, hogy szobáit szebbnél szebb festmények díszítik.

Eleinte még azt hittem, hogy ő is ezektől a vándorművészekről vásárolta képeit, de felvilágosított, hogy ezek a képek, mint feleségnagysága: Jakab Pirocska eredeti festményei. Még jobban érdekelt a dolog és végig néztem az összes képeket.

Megleptek ezek a képek eredetiségei. Sok képet láttam életemben, különösen tájképeket, de sehol sem láttam nem hivatásos művészekről képekben annyi hangulat kifejezést, a színeknek olyan összhangzó összetételét, mint ezekben a képekben.

Láttam genre, portré, pasztell képeket és szénrajzokat, melyek tele töltik a lakást; mindenütt ez az eredetiség, a helyzeteknek biztos megítélése és kifejezése.

Különösen megkapta figyelmemet egy kép, mely vihar előtti szélséndet ábrázol. Bizonyos stygma kifejezését láttam ezen a képen, melyet aztán úgy magyarázott meg nekem Laji barátom, hogy Rudnay, budapesti akadémiai tánár stygmája ez, akitől felesége önagysága továbbképző órákat vett.

Ilyen jellegzetes stygmát még csak Rembrandt festményeinél láttam festményei sötét zord háttérben.

Nem szakértői szemmel, hanem egyszerű laikus szemmel is meglehet állapítani, hogy ezek a festmények egy igazán öntudatos művészi lélek megnyilatkozásai és sajnálatára lenne városunk tiszta szépért és művészetért élő közönségének, ha ez a tehetség csak önmaga gyönyörködtetéseért dolgoznék és nem ismertetné meg művészetét a nagy közönséggel is.

Ugy hallom különben, hogy Dr. Nagy Lajosné Jakab Pirocska jelenleg mintegy két hónapja Budapesten tartózkodik, ahol Pileh Rezső és Jaschik Vilmos, elismert festőművészeknél képezi magát tovább.

Dr. Csiby Andor.

Száz éve született Zichy Mihály.

Zichy Mihály, a magyar rajzolóművész világhírű mestere, aki tuvalevőleg az orosz cári udvar politikai intrikákkal, ambíciókkal és sérelmekkel telt légkörében élte le küzdelmekkel

JANCSÓ ÉS MIKLÓS

Gheorgheni — Gyergyószentmiklós.

Telefon: 41.

Főter, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

Felhívjuk az építkezők figyelmét arra, hogy raktáron állandóan tartunk:

cementet, stukaturnádat, kátránylemezt és egyéb építkezési cikkeket.

és sikerekkel telt életét, amint a művészettörténelemből ismeretes, száz évvel ezelőtt, 1827-ben született.

A kimagasló tehetségű művész centennáriumi ünnepségeit ez alkalommal az egész magyar nyelvterületen először a kolozsvári Pásztortűz nyitja meg legújabb ünnepi számában, amely folyó hó 22-én jelent meg és kiemelkedő tartalmával, albumszerűen gazdag Zichy illusztrációival pompás keretek között idézi fel a nagy művész kimagasló egyéniségét. Szokolay Béla (Budapest) mai szemmel tekinti át érdekes tanulmányában Zichy életét, jelentőségét, míg Jakab Géza a művész hiteles magyarságáról közöl kulturtörténeti jelentőségű dokumentumot. Külön megemlítésre méltók Zichy: Az emberi tehetetlenség. A rombolás szellemének diadala. Lermontov és Gonesarov-illusztrációi, amelyek az alkalommal disztitik a Pásztortűz cikkei, a művész megragadó erejű portraitján kívül (Miss Mary, 1877.) A szépirodalmi részben Sebesi Samu jóízű novelláját és Biró Lajos drámai elbeszélését emelhetjük ki, míg Mécs László, S. Bodoni Miklós és Serestély Béla versein kívül Kövér Erzsébet verseiből egy egész kis kollekciót mutat be a Pásztortűz új száma, a költőnő EIT.-beli székfoglalója alkalmából. Az új szám gazdag regényfolytatásban is.

Az Irodalom-művészeti részben Kuncz Aladár a kolozsvári magyar színház válságát fejtegeti Naplójában, míg a legújabb erdélyi akadémicien, Csüry Bálint dr. tudományos tevékenységéről Rajka László ir. Csüry dr. érdekes kis tanulmánya Gyulai Pál novelláiseiről külön feltűnést kelt az irodalmi világban. A szemlét többi cikkei Kiss Ernő dr. Szokolay Béla, stb. írták, utóbbi a budapesti KUT tavaszi tárlatát ismerteti érdekesen és gazdag illusztrációkkal.

Megrendszabályozzák a hus- és tejtermékek árusítását.

Az állategészségügyi törvény végrehajási rendeletének 24. §-a kimondta, hogy azon üzlethelyiségeknek, amelyekben hústermékeket: sonkát, kolbászt, szalonnát stb., vagy pedig tejet és tejtermékeket: sajtot, vajot, túrót, tejfölt árusítanak, a berendezésük meg kell feleljen ugyanazon törvényes követelményeknek, mint amit a törvény a mészárszékek berendezésére előír. Tehát az üzlet falai legalább két méter magasságban olajjal kell festve legyenek, a padló betonból kell készülni és az a pult, amelyen a hus-, vagy tejtermékeket kimérik, márványlapból, üvegből, vagy mosható, gyalulható keményfából kell legyen.

A végrehajási rendelet ezen szakaszát a nagyváradi állategészségügyi hatóságok szöszereint értelmezték és az összes vegyeskereskedésekben, bodegákban, fűszer és gyarmatárúzletekben betiltották egyik napról a másikra a hus, tej és ezek termékeinek árusítását mindaddig, amíg az üzlethelyiségek a fenthivatkozott törvényes követelményeknek eleget nem tesznek. Ez természetesen a legtöbb kereskedőre és bodegásra annyit jelentett, hogy hetekre bezárhatta volna az üzletét, drága pénzen új befektetéseket kellett volna eszközölnie, szóval a legtöbb üzletet tönkretette volna. Egészen eltekintve attól, hogy egy jobb fűszer és csemegeüzletben a vevők sem szívesen látnák a betonpadlót. Éppen ezért az érdekelt kereskedők a nagyváradi kereskedelmi és iparkamara útján felterjesztéssel éltek a földmívelésügyi minisztériumhoz, amelyben kérték, hogy fenti üzletek-

ben a hus és tejtermékek árusítását a régi feltételek mellett továbbra is engedje meg.

A földmívelésügyi minisztérium fehasználta ezt az alkalmat arra, hogy ezt a kérdést egysegesen rendezze és rendeletet boesátott ki a kolozsvári állategészségügyi vezérfelügyelőség útján, amely ezt a kérdést közmegnyugtatóra íztézi el. A rendelet kimondja, hogy a 24. §. csupán lényegileg (inprincipiu) kötelező a csemege, fűszer kereskedésekre és bodegákra és csupán az üzletnek azon részére vonatkozik, ahol ezen élelmiszereket árusítják. Ellenben a gyakorlatra nézve megállapítja a miniszter, hogy a vegyeskereskedésekben és bodegákban az élelmickek elárúsítása ugyanugy történhetik, mint a multban, azzal a különbséggel, hogy az üzletek tulajdonosai kötelesek a helyi állategészségügyi hatóságtól engedélyt kérni ezek árusítására.

Az engedély kiadása egy bizottság helyszini szemléje alapján történik és ennek véleményétől függ. Amennyiben a helyiség az általános egészségügyi követelményeknek megfelel, az engedélyt az állategészségügyi hatóság minden további nélkül köteles kibocsátani. Ellenben az állategészségügyi törvény 24. §-ának az üzlethelyiségre vonatkozólag fent írt szigorú rendelkezései továbbra is kötelezők azokra az üzlethelyiségekre, ahol kizárólag húst tejet és azok termékeit árusítják.

Rossné Farkas Ida két művész-estje.

Rossné Farkas Ida ismert és jó nevű drámai színművésznő városunkban való tartózkodása tette lehetővé, hogy két estély keretében újra bemutassa magát a gyergyószentmiklósi közönségnek.

Az első est május 21-én, szombaton volt melyen Paul Giraldy: Szeretni c. 3 felvonásos modern drámáját hozták színre a férje: Ross Jenő kiváló színész és Gergely Zsombor műkedvelő segítségével.

Mindenesetre, az a nehéz és pompás művészi teljesítmény, melyet e darabban a három szereplő végzett, teljes művészi csődbe fuladt a közönség közönyén, fáradtságán, talán anyagi kimerültségen. És nem annyira az a fontos, hogy a közönség részéről mi az összetevő részvétlenséget illetőleg, inkább a rendezésben lehetett a hiba, ami a második estén is meglátszott, bár akkor elég szépszámmal jelentek meg a gyergyószentmiklósiak.

A rendezés elégtelenségét pedig nem abban értem, hogy talán a színpad gazdagsága, a bőséges próbák stb. körül nem fejtettek volna ki messzemenő gondot. Inkább ez a megjegyzés a jegyek eladása, valamint a barátságos invitálásra szól, mely körül mulasztás történt.

Giraldy darabjában egyébként Rossné igen értékeset nyújtott. Ha látszott is az üres nézőtér okozta levertség rajta, mégis a Farkas Idától ismert hang ki-ki csillant felsőbbrendű asszony súlyos szerepének interpretálásában, mely két ugyanolyan felsőbbrendű férfi meggyőző logikája, érte vivot szerelmi harca között ingadozott.

Ross Jenő, bár nem az ő szerepkörébe vágott, szintén érdekes és értékeset adott a férj szerepében, aki az én felfogásom szerint, ez az író lankadására vall a súlyos darab felépítésében, alig győzdelmeskedett a pompás viadalban. Mondhatni, hogy csak a véletlen segítette ehhez.

Gergely Zsombor, mint műkedvelő,

akit ezzel a szereplésével együtt színpadon háromszor láttam, e téren sokat javult és olyan elfogadható nyújtott, a művészi nehézségeket véve tekintetbe, hogy tartózkodva a túlzástól, jó színésznek is becsületére vált volna. A harcos és szerelmes logikából eredő súlyos szavak és gondolatok fellángolását egy-egy helyen bravurosán lobogtatta.

A második este 22-én, vasárnap három egy felvonásos és más apró kedves számokkal volt illően kitöltve, ha egy kissé túl hosszúra nyult programmal is, mely a közönséget fárasztotta.

1-ső szám: Gazsi és Mercedes. Harsány énekes vigjátéka. Játsozták: R. Farkas Ida, Roth Böske, Balázs Dusi, Ferenczy Bandi, Ross Jenő.

Farkas Ida itt is érdekes alakítást adott, bár a könnyű súlyu darab nem felelt meg zsánerének.

Balázs Dusi, akit még nem láttunk színpadon, egy kész fiatal színész erejével bilincselte le figyelmünket és olyan képességeket mutatott, amelyet e téren eddig el se hitünk. Így bujik ki a szeg a zsákból s ezután, reméljük, többször fogjuk színpadon látni.

Roth Böske szintén jól mozog a színpadon. Rajta sem lehet észrevenni, hogy csak amateur.

Ferenczy Bandi szintén jártas a rivaldán és megérdemli, hogy az új gyergyószentmiklósi műkedvelő gárda egyik erőssége legyen.

Ross Jenő igen bájos volt a vidékies földesur szerepében. Látszott rajta, hogy neki való alakot fogott meg, hogy magán át azt bemutassa.

2-ik szám: Holeczner Laci saját szerzeményű dalai voltak. Brillians technikája, a művészi elképzelő ereje, hiszük, a zongora mesterévé fogja egy pár év alatt avatni. Saját táncdalai-ban meg van az egyéni, hogy úgy mondjam: holzneri iz s ha majd nehéz és hosszabb lélegzetű kompozíciói is legyőzik a nehézségeket, hiszük, hogy nevével országos viszonylatban is sokszor fogunk találkozni.

3-ik számnak egy angol egyfelvonásos dráma a „Gong” került színre. Játsozták E. Deér Gizi helyett, aki sajnos az utolsó pillanatban kellett Kolozsvárra utazzon, R. Farkas Ida, E. Deér Kálmán és Ross Jenő. R. Farkas Idáról és Ross Jenőről, helyszüke miatt már nem szólhatunk.

E. Deér Kálmán a gyergyószentmiklósi műkedvelők igazgatója, főrendezője, színész kiválóságairól híres játékos, e drámában új oldalról mutatkozott be és pedig olyformán, hogy a legteljesebb elismerés hangján kell szóljunk róla. Ez uttal is megmutatta Deér direktor, hogy színészi képessége oly sok oldalú és ma is teljes erejében virágzó, ahány alkalom és szerep számára csak kínálkozik.

4-ik számnak Takács Lajos, az „Agrár” fiatal igazgatója adott elő hegedűjén szívhez szóló népdalokat.

Herceg Ferenc: Violante és a bíró c. egyfelvonásosa zárta be a hosszú műsort, melyben Rossné Farkas Ida teljesen kibonthatta szárnyait. Kár, hogy a közönség már annyira fáradt volt, hogy ezt a művészi monológot nem birta kellőképpen és teljes erővel végig élvezni.

Hátra volna még Karácsony Zaki konferálásáról szóló konferálás, de mert ez ellen Öszereynysége tiltakozik, csak annyit mondunk, hogy ez estén egy kissé rossz hangulatban lehetett, mert sehogysem tudta a máskor csillogó meleg meghittséget a szívekbe plántálni.

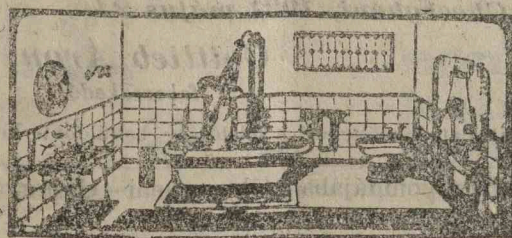
Tib.

Novák Béla

épület, diszműbádogos és szerelő

Gyergyószentmiklós

26-11 Ferdinand király-ut 27.

Fürdőkádak, ta- Konyhaberende-

karéktűzhelyek K zési cikkek

nagyraktára.

Készíték mindenféle épületcsatornázásokat és földéseket, templomok, tornyok bádogos munkáit, fürdőszobák fölszerelését, berendezését.

H I R E K.

— **Esküvő.** Antalitz Leonka és Székely Ferenc esomafalvi jegyző f. hó 26-án délután 5 órakor tartották esküvőjüket a bácska-palánkai róm. kath. templomban. Gratulálunk.

— **Halálozás.** Gottlieb Mihály helyi tekintélyes fakereskedő f. hó 20-án Kolozsváron váratlanul elhunyt. 21-én este 7 órára érkezett meg az autó az elhunyt tetemével. A halotti szertartás 22-én délelőtt volt a zsidótemplomudvarán megtartva, ahol a szászrégeni főrabbi, a hévizi alrabbi és Engel Jeremiás tartott halotti beszédet, valamint a munkások részéről egy munkás szép és hálás szavakkal búcsuzott el a szeretett halottól. A temetésen jelen voltak: dr. Benke polgármester, a városi tanács tagjai, dr. Miklóssy Viktor bankigazgató, Sáska Andor, a Kereskedői Kör elnöke, igen sok kereskedő, az összes fűrészgári igazgatók és tisztviselők, valamint a munkások, többen kétezerrel. Nyugodjék csendesen.

— **Dr. Pongrácz Péter** városunk szülötte 1926-ban fejezte be orvosi tanulmányait. Az 1927. év folyamán, az új rendszer szerint, egy évet a szegedi klinikákon töltött és így 1927. ápril 9-én a Ferencz József Tudomány Egyetemen az orvosi tudományok doktorává avatták. Dr. Pongrácz legközelebb még egy újabb tanulmányutra indul. Addig azonban, 1—2 hónapi itthonléte alatt szívesen áll a szenvedő emberiség rendelkezéseire felszegi lakásán, vagy meghívásra házhoz is elmegy. A fiatal orvos nagy tudását többi orvostársai is készséggel elismerik.

— **Az Atlanti-óceán hőse.** Lindberg amerikai kapitány atlanti-óceáni átrepülését siker koronázta. Szerencsésen leszállt a párisi repülőtéren, ahol a megviselt atlanti hóviharok és szelektől, majdnem eszméletlenül ült gépében. Francia pilóta-társai kiszédtek, lefektették a halálra fáradt kapitányt, aki egyvégben szombat este 11 órától vasárnap délután 3 óráig aludt. A nyugodt álom után felfrissülve részt vett a szünni nem akaró ünneplésekben. Lindberg kapitány hősi teljesítményén kívül, az egyszerű aviatikus tiszből dús gazdag emberré vált egy napról a másikra, mert a nagyvállalatok, filmtársaságok stb. olyan ajánlatokkal halmozták el, hogy 32 órán belül egymillió dollárra tehető, amit megkeresett.

— **Az erdélyi magyar kath. cserkész ifjúság nyári kirándulása a Gyilkostóhoz.** Hivatalos értesítések alapján, július első két hetében, az erdélyi és bánági magyar kath. cserkész ifjúság találkozni fog a gyilkostói nagytáborban a konszolidáló munka jegyében, az új hazában új célkitűzéssel. A kolozsvári 7. sz. kath. centuria parancsnoksága a következő feltételeket adja: A tábor, cserkész tábor, tehát számítunk első sorban a romániai magyar kath. cserkész centuriák részvételére. Szívesen látnók azonban, ha az összes romániai városokból, ahol magyar kath. diákság van intézetenkint 3—4 fű, mint vendég eljönne, hogy aztán az ott látottakat értékesítse társai között. A cserkész csapatok természetesen vezetőikkel jöjjenek, a vendégek is lehetőleg kérjenek föl egy tanár urat a velük való jövetelre. Ha egy helyről 6—7-nél több vendég jön, feltétlenül felnőtt vezetővel jöjjen. A vendégek is kötelesek a cserkész törvényhez alkalmazkodni és a tábori munkában tehetséghős képet segédkezni. A részvétel díja utazáson kívül vagyis a két heti ellátás kb. 600 leu. (Esetleg sikerülni fog Gyergyószentmiklósig vasúti vagonokat kedvezményes áron kapnunk a szükséges utvonala). Ebből leszámítjuk az egyes csapatok által esetleg gyűjtött élelmi szerek árát. Az élelmezés központos lesz, tehát az ilyen gyűjtött élelmet is be kell a központi gazdasági hivatalhoz szolgáltatni az érkezéskor és a mennyiséget május 31-ig hozzánk bejelenteni. A részvétel bejelentendő május 31-ig, jelezve a résztvevők számát, nevét, intézetét, vezető címét. A tábor július első 2 hetében lesz. Részletes felvilágosítást minden kérdésre szívesen adunk.

— **A Kath. népszövetség helyi szervezete** május 29-én délután 4 órakor a Központi iskola felső termében gyűlést tart, melyre a szövetség tagjait és minden jóakaratu keresztény férfit és nőt meghívunk. Az elnökség.

* **A „Minerva” Biztosító Rt.** a verseny intézetek megbízottjai által elhírt sok rosszírásnyu ráfogással szemben a legteljesebb mértékben nyújt tűz, jég, betörés által okozott károkért kártalanítást a legrövidebb idő alatt anélkül, hogy hosszas várakoztatásokkal a felelt a baj megtörténte után kimeríteni törekszene. Nekem is csiksomlyón leégett a „Minervánál” biztosított esüröm kártérítése fejében 83 117 l, 15 napon belül minden tortura nélkül fizetett ki, amiért fenti intézetnek hálás köszönetet mondok és azt minden polgártársamnak mint egyik legbecsületesebb intézményt lelkiismeretesen ajánlom. *Kujbusz János.*

— **Elmult az Orbán napi veszedelm.** A gazdaközönség aggodalommal tekintett az idén Orbán napja elé mert évek hosszú során át nem végeztek olyan pusztítást a fagyosszentek a terményekben, mint az idén. Orbán napja országos esőzéseket hozott amelyekre a tikkadt vetések már nagyon szomjuhoztak. Erdély egyes vidékein, így különösen Háromszék vármegyében vannak olyan járások, amelyekben az ősz óta semmi csapadék nem volt és a vetések fejlődésükben anyira visszamaradtak, hogy még az is kérdéses, hogy a mostani esőzések fognak-e segíteni a bajon. A fagykarok elmúltával a jégkár veszedelme fenyegeti a vetéseket, amelyek ellen a gazdaközönség biztosítások útján védekezhetik.

— **Véres harcok kínáiban.** A szélső-keleti táviratok szerint a Jangce-vonal nyugati részén igen elkeseredett harc folyik Csang-Cso Lin támadó csapatai és a végső kétségbeeséssel védekező hankai kormány hadserege között. A Hanka-Honan i partvonalról rengeteg sebesült özönlik vissza Hankauba, ahol az élelmiszerhiány kezd mind érezhetőbbé válni és a pénzügyi krízis mindinkább megnehezíti a déli kormány mozgási szabadságát. A hankai kommunista hatóságok hír szerint a város minden épkezláb emberét besorozzák, hogy a Csang-Cso-Lin-nal való döntő küzdelemben nagyszámu csapatokra telessenek szert. Hanka elvételének hírére megcáfolják, de a város igen súlyos helyzetben van.

— **Ne bántsd az autót.** A közlekedésügyi minisztérium rendeletet adott ki, amellyel rendszabályozni kívánja azokat az elfajult állapotokat, amelyek különösen egyes falvakban és a városok periferiáin az autóforgalom ellen irányulnak. A közlekedésügyi minisztériumhoz több panasz érkezett, hogy egyes vidékeken a lakosság, többnyire gyermekek és suhancok, de gyakran felnőttek is, kövekkel dobálják az autózókat, amivel gyakran súlyos baleseteket okoznak. A közlekedésügyi minisztérium felhívja a rendőrséget, csendőrséget és a közigazgatási hatóságokat, hogy a támadásokat a legszigorubb intézkedésekkel torolják meg. A nép felvilágosításával lehetőleg vegyék elejét az autók elleni támadások megismétlődésének. Az autózók ilyenmő panaszai ügyében a hatóságoknak a legsürgősebben kell lefolytatni a nyomozást és a bűnösök ellen folyamatba tenni a megtorló eljárást.

* **Gyilkostói menedékházban, május végével mindennemő hideg, meleg étel és ital bapható lesz,** amelyre a kirándulók figyelmét ezuton is felhívjuk. 2—3

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerőseimnek, jóbarátainak és rokonnak, kik öcsém, Gottlieb Mihály temetésén résztvettek vagy elhunytá alkalmából részvételükkel felkerestek, ez uton mondok hálás köszönetet.
Gheorgheni, 1927 május 24.

Gottlieb Áron,
fakerskedő.

* Erovat alatt közlöttekért a felelősség beküldőt terheli.

Hunyadi uccában levő kb.

3 holdas belsőség építési anyaggal együtt eladó!

Cim a kiadóban.

Egy jó karban levő

szalon garnitura

tükörrel együtt **eladó**

Értékeznai a kiadóhivatalban

Bőr és cipő üzletem

a László István ur házába (főter) helyeztem át és kibővítettem, hol a legjutányosabban vásárolhat.

Barna István, bórkereskedő.

Eladó jutányos áron 13 ezer darab jó minőségű UJ TEGLA

Kosztandi Vaszinál Gheorgheni.

(Az állomáson alól a második békénymenti malom.)

Hirdetmény

Az új bélyegtörvényvel kapcsolatban a következőket hozzuk a jogkereső közönség tudomására:

Bárminemű kérvény bélyege 8 lei. Befizetési nyilatkozatok 8 lei. (Allami, megyei és városi adók befizetésénél bélyegmentesek). Nyugták bélyegei 100—10 000 2 lei 10 000—50 000 1-ig 5 lei, 50.000 1-ien felül 10 lei. Minden megkezdett új 100 000 lei. után további 1 lei.

Bizonyítványok bélyege 10 lei. A bizonyítványok bélyege az első szóval átirandó községi és városi érték bizonylatok bélyege az illető község bélyegzőjével felül bélyegezendő. Adásvevési szerződések 5.000 1-ig 10 lei, 5.000 1-ien felül 20 lei.

A bélyeg a kezdő betűvel illetve szóval átirandó.

Minden másolat illetve szerződés példány bélyege, amely szintén átirandó 5 lei. Telekönyvi bekebelezési kérsébélyege 50 lei a mellékletek bélyege 2 lei. Ingatlan vételi illeték 6 százalé. Ingó vételi illeték 2 százalé. Bérleti szerződés illetéke 1 százalé. Csereszerződésnél a nagyobb érték után 6 százalé. Váltak illetéke 6 hónapig 2 lei 50 b., azontul 5 lei minden 1000 Lei után. Minden anyakönyvvezető a halálesetekről azonnal köteles értesíteni az adm. finansiarat. 1—1000 l. büntető terhe alatt.

Az örökösök anyakönyvvezető értesítésétől függetlenül 30 nap alatt az adm. finansiarához nyilatkozatot kötelesek beadni ezen nyilatkozatnak tartalmaznia kell az elhunyt nevét, az elhalálozás időpontját, az örökösök nevét, lakhelyét, életkorát az örökhagyóhoz való rokonsági viszonyt és az elhunyt után maradt ingó és ingatlan vagyont tételenként felsorolva és a napi forgalmi érték szerint értékelve.

A nyilatkozat aláírandó a felek által az írni nem tudók 2 jelen levő tanu előtt kézjeggyel ellátják a nyilatkozatot. Ezen nyilatkozat benem adásának elmulasztása szigorú bírsággal jár.

Minden bejegyzett kereskedő köteles a szabályszerűen vezetendő illetékezésrészt könyveket még a folyó május hó folyamán bemutatni. Minden kereskedő és iparos köteles anyag és pénztár naplót vezetni és az illetékezésre bemutatni, levelenként szintén 3 Lei.

Könyvnyomda tulajdonosok felelősek a hirdetési díjukért a bélyeg az első szóval átnyomatandó a hirdetmény papíron 20 négyzet deciméterig példányonként: 10 bani, minden további 10 négyzet deciméter után 5 b., kartonon vagy vászonon 40 négyzet dm. 40 bani azontul minden további után 10 négyzet deciméter után 2 banival több. Tartósabb jellegű és anyagu hirdetéseknel 1 négyzetméteritől 35 Lei 6—10, 50 lei 10-20, 100 lei, 20 négyzetméteren felül 200 i.

Közjegyzői okiratok bemutatási határideje: 3 nap. Bérleti szerződések 30 nap, egyébokiratok a szokásos eddigi határidő.

Adm. finansiará

M. Ciuc 18 Mai 1927.

Ad-tor finansiar

Şeful secţiei

Olvashatatlan aláírás